

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Quomodo tribuatur privilegium per communicationem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](#)

intendat commodum & favorem privilegiati, etiam illa, sine quibus commodum non subsistit, expressisse censetur. Ideo privilegium concessum Sacerdoti celebrandi tempore interdicti, censetur etiam concessum ministro, sine quo non celebraretur concessum Domino etiam censetur concessum servo, sine quo Sacrum non accederet.

Dices. Privilegium nobilitatis concessum marito vel patri, etiam extenditur ad uxorem & liberos, nec tamen mariti nomine uxor, nec patris nomine comprehenduntur filii. Respondeo cum Palao punct. 12. n. 2. Hanc extensionem non fieri ex vi privilegii, quo maritus & pater nobilitantur, sed ex distincta juris dispositione, qua uxor & liberi admittuntur in participationem nobilitatis, quoties illa maritus & pater decrantur.

2. Dicendum secundò. Privilegium non extenditur ad alios in privilegio non expressis propriis similitudinē, paritatem, vel majoritatē rationis. Suarez l. 8. c. 28. n. 11. Palao, Petzschacher citari.

Ratio in primis est eadem, qua prius; quia privilegium dependet à voluntate concedentis; ergo uni potius concedatur, quam alteri, non est causa illud ad alterum extendendi. Præterea privilegium est lex privata & particularis, qua Princeps beneficium aliqui ex speciali ratione concedit: ergo tametsi sit eadem, vel effigie ratio in alio, non tamen bene infertur, quod eidem Princeps beneficium conferre voluerit. Tandem si valeret ista extensio, nihil esset in privilegiis solidum & firmum, multique etiam in vita Princeps privilegio gauderent. Ita AA. citati.

3. Objic. primò c. per venerabilem, qui filii sint legitimi: ubi Pontifex argumento à majori ad minoris probare viderit, dispensationem concessam illegitimo ad actus spirituales etiam extendit ad temporales.

Secundo in c. ex parte tua. 22. de decimis, privilegium concessum Abbatii percipiendi decimas de laboribus terræ suarum parochiarum extenditur ad novaliam. Tertiò. Privilegium dispensandi in votis etiam extenditur ad vota iurata, & facultas concessa beneficiario ad percipientes fructus in absentia, causâ studii Theologici, etiam extenditur ad absentiam causâ studii Juris Canonici.

Respondeo ad 1. illam probationem non esse ipsius Pontificis Innocentii III. sed partis sollicitantis dispensationem pro filiis illegitimis. Ad 2. Respondeo, quia novalia pertinebant ad terram Abbatis, de cuius frugibus concedebantur decimas, idcirco hæc non est extensio, sed tantum laioris privilegii interpretatio. Ad 3. eadem est responsio, quia vota iurata per accessionem voti non extrahuntur à ratione voti; unde in dispensatione voti suffcienter comprehensa intelliguntur.

§. II.

Quomodo tribuatur privilegium per communicationem?

4. C ommunicari privilegium, est, jus per privilegium concessum uni, etiam concedi alteri,

quod tripliciter fieri posse rectè advertit Palao citatus. Primò per applicationem ejusdem privilegii ad plura subjecta æque principalius. ne nova concessione: quemadmodum privilegium concessum Religiosis existentibus tempore concessionis, successive extenditur & applicatur ad alios, qui sunt membra Religionis. Secundò per extenionem ad aliqua subjecta secundari & accessoriæ: sicuti privilegium concessum domino, secundari, & accessoriæ extenditur ad servum ipsius. Utriusque privilegii hæc effectio, ut illo aucto, vel diminuto respetu illius, cui primò aut principaliter est concessum, etiam auctum & diminutum censetur respectu illorum, ad quos extenditur. Tertiò proprium privilegium communicatur per novam concessionem, quando privilegium ejusdem rationis conceditur ad imitationem alterius jam prīus alteri subjecto concessi; idque re ipsa parum differt a privilegio ad instar, ante exposito. Hinc

Inferes primò, per communicationem privilegiorum non communicari usum privilegii, sed ius illo utendi; unde licet unus non utatur privilegio per communicationem pluribus concessis, nullum exinde prajudicium generatur aliis talis privilegii communicationem habentibus, ut habet Panormitanus in c. cum accessum de confess. & Sylvester verbo privilegium §. 11.

Inferes secundò. Quamvis absolute communicatione privilegiorum non extendatur ad concedenda de futuro, sed solum complectatur concessa statum, ita quod privilegium temporis communicationis inventur; tamen si hanc concedentis intentionem verba exprimant, etiam extendi ad concedenda de futuro, prout de facto omnes Religiones gaudere communicatione privilegiorum tam concessorum, quam concedendorum docent Pellizar. tract. 2. c. 1. n. 4. Joannis à Cruce l. 2. c. 4. conclus, 3. Redig controver. 3. n. 2.

Inferes tertio. Si in ipsa communicatione privilegiorum addatur clausula restringens: Ne censetur alii communicata, qui privilegio communicationis gaudent: tunc non censeri privilegium alii communicatum, nisi per speciem clausulam ejusmodi prohibitioni derogetur: quia privilegia operantur iuxta intentionem concedentis verbis expressam: atque per talam clausulam sufficienter declaratur, non fuisse intentionem Principis, hæc aut illa privilegia in specie sub generali communicatione privilegiorum comprehendendi. Et suffragatur illud vulgatum: generi per speciem derogari, & sub generali clausula non venire, quia Princeps non esset in specie verisimiliter consenserit. Petzschacher q. ultima, a. 1. §. 13.

Inferes quartò. Effectum communicationis esse primò, quod privilegium communicatur sicut æque proprium illi, cui communicatur, & qui cui erat originariæ concessum, ita uillo quilibet independenter ab altero uti possit, & si forte contingat, uni ipsorum privilegium restringi, vel omnino auferri, non ideo alteri sit restringendum, vel ablatum, sed is, cui sicut communicatum, illi secundum statum, quem habebat tempore communicationis, uti possit: quia licet privilegium communicatum in ipsa concessione & communica-

eratione suam efficaciam obtineat juxta modum, limitationem, & restrictionem, quā fuit originariē concessum, cū sit privilegium adinflat, neque communicari possit, quod non p̄existit: tamen in facto esse, & in conservari non amplius dependet à privilegio originariē concessō, unde tamē integer Ordo extingueretur, qui privilegio originariē gaudebat; nihilominus aliis Ordines habens communicationem, nullum detrimentum patetur.

§. III.

De Communicatione Pr̄ivilegiorum inter Religiosos.

9. Dubitatur primō. An omnes Religiones Mendicantium & non Mendicantium communicant in privilegiis? hoc est, an, sicut Religioni conceditur privilegium, illud etiam aliis Religionibus censeatur concessum?

Respondeo primō. Probabile est, omnes Religiones etiam non mendicantes communicare in privilegiis. Ita Joannes de Cruce loc. cit. concil. 1. Salmant. c. 1 de privileg. p̄nūt. 7. n. 90. Pellizar. cit. n. 4. Petrus ab Ang. in spec. privileg. disp. 2. s̄ct. 1. Rodriq. to. 3. q. 10. a. 1. Tamburinus to. 1. disp. 17. q. 1. n. 12. Lezana to. 1. c. 3. n. 17. Miranda to. 2. q. 46. a. 3. quorum fundamentum est. Si Summi Pontifices variis Ordinibus Mendicantium dederunt communicationem privilegiorum, aliis Ordinibus tam Mendicantium, quām non Mendicantium concessum; ac rursus eandem communicationem tribuerunt Religionis non mendicantibus, tunc rete & infertur, quōd omnes Religiones tam mendicantium, quām non mendicantium acceperint ejusmodi communicationem privilegiorum: atqui Summi Pontifices ejusmodi communicationem tribuerunt, prout ostendunt prædicti AA. ex plurimis Bullis Summ. Pontificum, Ordinumque Bullarīs, quae videre est apud eosdem.

Dubitatur secundō. An Religiones habeant communicationem in privilegiis tantum concessis, vel etiam in concedendis, quando Pontifex in concessione communicationis non facit ipsa calem mentionem etiam de privilegiis futuris & concedendis?

Negativam tenent Basilius V. privileg. n. 11. Suar. c. 16. n. 8. Palao tract. 3. disp. 4. p. 2. §. 9. n. 1. Affirmativam non minus probabilitate tuerunt Emmanuel Rodriq. qq. reg. to. 1. q. 10. a. 1. Miranda to. 2. q. 46. a. 5. Hier. Garcia tract. 8. diff. 1. dub. 4. n. 3. Salmant. cit. n. 98. Ratio est: Qualibet Religio comunicat cum aliis Religionibus in privilegiis concessis: sed sunt plures Religiones quibus concessa est participatio & communicatio in privilegiis etiam concedendis, prout Leo X. concessit Dominicanis & Minoribus, Clemens VII. Carmelitis, Gregorius XIII. Cisterciensibus, Paulus V. Societati: ergo Religio communicans cum altera in privilegiis concessis, etiam communicat in concedendis.

11. Dubitatur tertio. An privilegium uni Ordini vel Monasterio concessum, per communicationem extendatur ad totum Ordinem, vel alias Religiones? Affirmativam cum pluribus ample-

titur Joannes de la Cruz l. 2. c. 4. cōclus. 3. ex ea ratione, quia Clemens VIII. in Bulla 21. & 22. gratias & privilegia concessa Monasterio montis Serrati communicavit toti Ordini S. Benedicti, sicut de privilegiis concessis Monasterio Vallisfletano D. Ben. celantur Salmantice, citati n. 108. & de Monasteriis Minimorum, ac Prædicatorum affirmat prædictatus de la Cruz. Cū igitur summi Pontifices Ordinibus præcipue Mendicantium amplissimam facultatem tribuerint communicandi privilegia quibusvis Congregationibus, Societatis, p̄isque locis concessa, videntur privilegia uni Monasterio concessa, ad integrum, imò ad omnes SS. Ordines per communicationem extendenda.

Verū, ut optimè advertunt Salmantenses loco citato, haec sententia in tanta amplitudine accepta non potest subsistere, tanquam aliena à mente Summorum Pontificis, nimirum exorbitans à jure communi, & parens multarum confusioneum; quis enim credit, privilegia concessa aliqui Conventui in partibus Infidelium propter inopiam SS. ministrorum, etiam concessa aliis Provinciis inter medios fideles absque simili difficultate constitutis, aut privilegia & indulgentias concessas aliqui monasterio propter aliquam celebrem peregrinationem, corpus aliquijus sancti, miraculosam imaginem &c. per communicationem extendendas esse ad alia monasteria, & pialoca, ubi ejusmodi motiva deficiunt?

Respondeo igitur. Privilegia & gratiae unito loco concessa tunc per communicationem extenduntur etiam ad alia Monasteria, & Religiones, quando motivum concedendi est idem, simile vel æquivalentis in omnibus, ut titulus Religionis, doctrina &c., securi si motivum sit aliqui loci singulari, & quasi personale, Suarez de leg. 1. 8. c. 28. Lezana to. 1. c. 1. n. 32. Salmant. cit. n. 115. Secunda pars liquet ex difficultatibus primū numero prædicti oppositis. Prior pars assertioni infertur ex amplissima concessione communicationis facta per Summ. Pontiff. & num. 11. exposita, que sub modo dicta limitatione sufficientem fortitur effectum.

§. IV.

Corollaria.

Colliguntur primō: Privilegia concessa Generali Præsidenti, Abbati, Provinciali, Confessoriis, Concionatoriis, Doctoribus, Lectoribus unius Ordinis censeri communicata Generali, Abbati, &c. alterius Ordinis, supposito, quod propter superioritatem, aut ministerium cendantur, quod & aliis Ordinibus est commune. Similiter Indulgientiaz concessa uni Religioni profectis sui Ordinis, censentur communicata aliis Religionibus pro suis fefellis & Patronis, non obstante, quod plurimum Sanctorum fefla in uno, quām in alio ordine celebrentur, sic declaravit & concessit Ordini Prædicatorum Jul. 2. Bull. 8. & Sixtus IV. Bull. 33. apud de la Cruz citatum n. 2.

Colliguntur secundō. Privilegia Prælatis concessa non communicari inferioribus; e.g. quædantur Provinciali non censentur communicata

Xx 2 Prior,